

21 501-30 Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 694 Brief van de minister van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 mei 2026

Op 16 en 17 april 2026 vond de formele Toerismeraad plaats op Cyprus. Dit is een onderdeel van de Raad voor Concurrentievermogen. Met deze brief stuur ik u het verslag van de Raad.

De minister van Economische Zaken en Klimaat,
H.G. Herbert

Verslag Informele Raad voor Concurrentievermogen over Toerisme in Cyprus 16-17 april 2026

Inleiding

Tijdens de informele Toerismeraad spraken de EU-lidstaten over de toekomst van toerisme in Europa. Het Cypriotische voorzitterschap initieerde deze Raad om te reflecteren op de prioriteiten binnen de nieuwe Europese duurzame toerismestrategie die in 2026 gepubliceerd wordt. Gezien de actualiteit is er ook gesproken over de crisis in het Midden-Oosten en de (in)directe gevolgen voor de toerismesector en hoe we ervoor kunnen zorgen dat Europa een veilige en weerbare bestemming blijft.

Tijdens de openingspeech benadrukte het Cypriotisch voorzitterschap het economische belang van toerisme voor de Unie. Het gaat hierbij om 3 miljard overnachtingen, 10% van het Europese Bruto Nationaal Product (BNP), 4,6 miljoen mkb-bedrijven en meer dan 20 miljoen werknemers in de sector. Daarnaast benadrukte het voorzitterschap dat Cyprus ondanks de onrust in het Midden-Oosten een veilige bestemming is.

Naar een nieuwe Europese duurzame toerisme strategie

Beleidsdebat

De vergadering opende met een gedachtewisseling over de aangekondigde Europese strategie voor duurzaam toerisme. Eurocommissaris voor Duurzaam Transport en Toerisme Tzitzikostas zette de beoogde prioriteiten van de nieuwe toerisme strategie uiteen, te weten concurrentievermogen (inclusief skills), duurzame connectiviteit en gebalanceerd toerisme. De daarbij behorende actiepunten omvatten onder andere verbeteren van vaardigheden (bijvoorbeeld via het *Pact for Skills*) en het aantrekken van arbeidskrachten, het stimuleren van innovatie en het ondersteunen van reistechnologiebedrijven. Vervolgens benadrukt de Commissaris dat de strategie essentieel is voor een gecoördineerde aanpak op EU-niveau en betere afstemming met andere EU-beleidsterreinen.

Er was consensus onder de lidstaten over de noodzaak van een samenhangende EU-strategie die de duurzaamheid, het concurrentievermogen en de veerkracht van het Europese toeristische ecosysteem op de lange termijn versterkt, met volledig respect voor nationale competenties en regionale bijzonderheden.

Veel lidstaten onderstreepten het belang van effectief bestuur op meerdere niveaus, gestructureerde coördinatie en beleidscoherentie op aanverwante gebieden. Ook werd het belang van het verminderen van bestaande regeldruk voor toerismesector door veel lidstaten, waaronder Nederland, benadrukt.

Een aantal lidstaten benadrukte de noodzaak om robuuste crisisbeheersingsmechanismen op EU-niveau te ontwikkelen, specifiek voor de toeristische sector. Nederland, gesteund door een aantal lidstaten, gaf expliciet aan dat er geen nieuw (crisis) instrumentarium specifiek voor toerisme nodig is als er iets is wat generiek goed werkt. Dit om versplintering van regelgeving te voorkomen.

Enkele lidstaten pleitten voor een apart budget voor toerisme binnen het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) en een speciale focus op toerisme in het Europees Concurrentievermogenfonds. Ook sprak een groep lidstaten de wens uit om naast informele ook formele raden te organiseren om vaker van gedachten te kunnen wisselen met alle Europese ministers verantwoordelijk voor toerisme.

Meerdere lidstaten, waaronder Nederland, wezen op het belang van het stimuleren van toerisme binnen de EU – ook wel ‘inter-Europees toerisme’ genoemd – als een belangrijke kans. Door de stijgende ticketprijzen voor bestemmingen buiten Europa groeit de aantrekkelijkheid van reizen binnen de EU. Dit biedt niet alleen economische mogelijkheden, maar sluit ook aan bij de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit en sluit aan bij een weerbare sector.

Het belang van mkb voor weerbare toerisme sector in Europa

Beleidsdebat

De Raad sloot af met een beleidsdebat over de het belang van het mkb in de toerismesector. De lidstaten benadrukten het belang van ondersteuning voor het mkb, dat meer dan 95% van de sector uitmaakt. Het mkb heeft behoefte aan hulp bij weerbaarheid, crisisparaatheid, digitalisering en de groene transitie. Beperkte financiële middelen, administratieve druk en gebrek aan expertise vormen hierbij een belemmering. Toch bieden digitalisering en duurzaamheid ook kansen: ze kunnen de efficiëntie, zichtbaarheid en concurrentiepositie verbeteren, en zo de toeristische ervaring in

Europa versterken. Nederland deelde goede voorbeelden op dit gebied, o.a. het "Digitale Offensief Toerisme" van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Dit initiatief helpt de Nederlandse gastvrijheidssector bij digitalisering, zodat ondernemers efficiënter kunnen werken, hun bereik vergroten en beter kunnen inspelen op veranderende marktomstandigheden.